

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

Št. 1 / januar 2007

INFO

Avstrija
Francija
Italija
Lihtenštajn
Nemčija
Slovenija
Svica

Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

DYNALP²: nov zagon s projekti v občinah članicah

več na str. 3

Uvodnik

Tik pred deseto obletnico doživlja Omrežje občin eno najbolj dinamičnih obdobjev svojega razvoja. V času, ko se zaključuje projekt Dynalp in začne projekt Dynalp₂, se v našem združenju dogaja veliko stvari.

Na skupščini članic je bilo predstavljenih in v združenje sprejetih 18 članov s skupaj 53 novimi občinami. Število članic se doslej v zgodovini Omrežja še nikoli ni tako zelo povečalo.

Za finančna sredstva, ki jih švicarski sklad MAVa zagotavlja za izvajanje rezultatov projekta CIPRE „Prihodnost v Alpah“ v praksi, se je v prvem krogu potegovalo 73 projektov. Žirija je izbrala 22 projektov, ki so prejeli subvencijska sredstva v skupnem znesku 297.600 EUR.

Za prihodnje leto imamo veliko načrtov. Najprej bi

želeli še izboljšati kakovost delovanja našega omrežja. V ta namen bomo pripravili strategijo usmeritev delovanja, ki si jo bomo podarili za rojstni dan. Priprave za izdelavo strategije se bodo pričele januarja na seji koordinatorjev. Naš cilj je, da bi na jubilejni skupščini članic oktobra prihodnje leto sprejeli tako strategijo, ki bi bila sprejemljiva za vse. Vendar pa to ne bo edini pomemben dogodek v jubilejnem letu. Energijo, ki se bo „razvila“ ob tem, bomo izkoristili za spodbujanje procesa trajnostnega razvoja na območju Alp. V vsaki od alpskih držav, od koder prihajajo naše članice, bo v okviru jubilejnih slavnosti organizirana delavnica, posvečena problematiki enega ali več protokolov Alpske konvencije.

Prepričan sem, da v Alpah lahko živimo v skladu z načeli trajnostnega razvoja, in prav občine članice Omrežja občin smo tiste, ki bomo pokazale, kako.

V jubilejnem letu želim vsem bralkam in bralcem veliko zdravja, ustvarjalne moči in uspehov.

Rainer Siegele
Predsednik

Kazalo

DYNALP2: nov zagon s projekti v občinah članicah	Ullrich Aurelia	1,3,4
Uvodnik	Siegele Rainer	2
Skupaj smo močni - oblike regionalnega sodelovanja	Redaktion	4,5,16
DYNALP - končna bilanca?	Redaktion	5
Število članic Omrežja občin narašča	Redaktion	6
Avstrija	Fößleitner Felix, Zech Anton, Neuhauser Andreas, Gemeinden Sulzberg, Nenzing, Werfenweng	6-8
Svica	Marty Peter	8
Nemčija	Probst Thomas, Maier Manfred	8-9
Francija	Guillaume Landry	10
Italija	Morandini Marcella, Pastorelli Francesco	10-11
Slovenija	Gemeinde Kamnik	11
Iz naših občin:		
Francija	Simon Claire	11-12
Svica	Marty Peter	12
Italija	Pastorelli Francesco	12-13
Avstrija	Redaktion	13
IX. alpska konferenca novembra 2006 v Alpbachu (A)	Siegele Rainer	13-14
Za alpske občine od srednjeazijskih gorskih občin	Nikonova Valeria	15
Partnerstvo za učinkovito rabo energije	Haltmeier Katrin	15

DYNALP²: nov zagon s projekti v občinah članicah

Mednarodna žirija se je odločila: na začetku leta 2007 bodo lahko posamezne članske občine začele izvajati dejavnosti v okviru 22 projektov.

Projekti so zelo različni: od projektov manjšega obsega z izbrano vsebino, kot je npr. sestava posebnega vodnika za odkrivanje različnih doživetij, ki so ga otroci iz italijanskega Berbenna izdelali za otroke, pa vse do strokovnih projektov večjega obsega, kot je npr. ustanovitev akademije užitek in sira na območju Bregenzerwalda.

V času od maja do septembra 2006 so bile vse članice Omrežja občin pozvane k oddaji projektov zaradi pridobitve sredstev podpore, saj je v proračunu projekta DYNALP², ki ga financira švicarski sklad za varstvo narave MAVa, na razpolago kar 500.000 EUR. Del teh sredstev bo dodeljen v drugem razpisnem krogu.

Sredstva podpore v višini do 20.000 EUR prejelo 22 projektov

Vodstvo projekta je prejelo vloge za dodelitev projektnih sredstev za 73 projektov iz vseh alpskih držav. Mednarodna žirija je sredstva odobrila sedmim projektom iz Avstrije, petim iz Italije in prav tako petim iz Švice, dvema projektoma iz Francije, enemu iz Slovenije in enemu iz Lihtenštajna kot tudi čezmejnemu projektu iz Nemčije in Avstrije. Sedem projektov je prejelo po 20.000 EUR, medtem ko je 14 projektov prejelo sredstva v višini do 10.000 EUR. Vsi projekti so morali izpolnjevati še en pogoj, saj projekt DYNALP² za izvajanje lahko zagotovi največ 50 % celotnega projektnega proračuna.

Vsi projekti morajo v praksi uresničevati znanje in izkušnje, ki jih je CIPRA v okviru svojega projekta „Prihodnost v Alpah“ pridobila na naslednjih strokovnih področjih: ustvarjanje dodane vrednosti na regionalni ravni, socialna kompetenca, zavarovana območja, turistični in prostočasni promet in promet dnevnih migracij, nove oblike odločanja ter politika in predpisi. Tema večine projektov so zavarovana področja in ustvarjanje dodane vrednosti na regionalni ravni.

**Primer projekta iz vsebinskega sklopa
„Zavarovana območja“:
Trajnostna raba kostanjevih gozdov kot
instrument varstva netopirjev
v regije Altomalcantone v Švici**

Kostanjevi gozdovi so v kantonu Ticino že več stoletij sestavni del tamkajšnje kulturne krajine. Danes je raba kostanjevih gozdov zamrla. V okviru projekta občin, ki ležijo v švicarski regiji Malcantone, bodo sedaj raziskali, ali so kostanjevi gozdovi, ki so oz. niso več v rabi, primeren habitat za netopirje. Osrednja pozornost je v projektu namenjena gozdnemu mračniku, ogroženi vrsti netopirjev v Švici in večjem delu Evrope. Izhajajoč iz rezultatov projektnega dela, bodo nato oblikovana ustrezna priporočila za rabo kostanjevih gozdov. Dolgoročno naj kostanjevi gozdovi ne bi bili življenjski prostor le za ogrožene vrste, temveč naj bi istočasno obogatili tudi krajinsko podobo in postali privlačna točka za njihovo sonaravno turistično rabo. Prebivalstvo se bo z rezultati projekta lahko seznanilo v posebnih strokovnih člankih in prispevkih, na informativnih tablah, v brošurah, na predavanjih in strokovnih ekskurzijah.

**Primer projekta iz vsebinskega sklopa
„Ustvarjanje dodane vrednosti
na regionalni ravni“:
Energijska samooskrba na območju
čezmejnega naravnega parka Nagelfluhkette**

Šest občin nemške regije Oberallgäu in sedem

**Več informacij o projektu DYNALP² na
<http://dynamlp.alpenallianz.org>**

občin območja Vorderer Bregenzerwald v Avstriji pripravlja vse potrebno za ustanovitev čezmejnega naravnega parka Nagelfluhkette. Gre za ambiciozno zastavljen projekt, ki ga sofinancira tudi Evropska unija. V okviru projekta DYNALP2 želijo občine, ki ležijo na območju bodočega parka, izdelati ustrezne osnove, tako da bi se do l. 2015 približale zastavljenemu cilju, tj. energijski samooskrbi območja. Celotna regija, kjer živi okoli 40.000 prebival-

cev, naj bi z učinkovitejšo rabo energije in nadaljnjim razvojem obnovljivih virov regionalnega izvora postala po možnosti neodvisna od globalnega trga energije. Pomembna vsebinska sklopa bosta pri tem študija izvedljivosti in izdelava izvedbene zasnove, po drugi strani pa sta pomemben „ključ“ za uspeh tudi obsežno informiranje in motiviranje domačega prebivalstva, nosilcev odločitev in podjetij. Širša raba obnovljivih virov energije regionalnega izvora pomeni namreč tudi možnost dodatnega zaslužka, npr. za kmete se take možnosti odpirajo s proizvodnjo bioplina, prodajo lesa

ali gozdarskimi deli.

Naslednja priložnost od poletja 2007 dalje

Občine, katerih projekti v prvem razpisnem roku niso prejeli sredstev ali pa projekta sploh še niso predložile, lahko to storijo še do 29. 6. 2007. Tudi v drugem razpisnem roku bodo dodeljene subvencije v višini približno 200.000 EUR, vsebinsko pa bodo projekti raziskovali problematiko zavarovanih območij. Vsi projekti se morajo zaključiti do konca 2008.

Aurelia Ullrich, Vodstvo projekta

Delavnice za vse članske občine v okviru projekta DYNALP2

V okviru DYNALP2 se v posameznih članskih občinah ne bodo izvajali le projekti, temveč bodo organizirane tudi številne delavnice in ekskurzije, ki se jih bodo lahko udeležili vsi zainteresirani posamezniki in občine. Nekatere delavnice bodo l. 2007 potekale skupaj s prireditvami ob 10-letnici delovanja Omrežja občin, druge pa bodo na programu šele l. 2008, v vsaki alpski državi pa bodo organizirali vsaj eno delavnico. Program boste prejeli prek kratkih e-novic Omrežja občin, lahko pa ga naročite tudi na tel. št. 00423/23740-36. Vrsta mednarodnih delavnic bo organiziran tudi v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“, program pa je objavljen na spletnem naslovu www.cipra.org/zukunft.

*Aurelia Ullrich,
Vodstvo projekta*

Skupaj smo močni - oblike regionalnega sodelovanja

Ured. – Tako se je glasila 10. letna konferenca Omrežja občin, ki je potekala 6. in 7. oktobra 2006 v kraju Ponte Tresa na obali Luganskega jezera v regiji Malcantone v švicarskem kantonu Ticino. Tudi tokrat je veliko število udeležencev dokaz, da je omenjena tema v občinah naletela na veliko zanimanje.

V regiji Malcantone tesno sodeluje 20 občin, ki želijo z izvajanjem projektov izboljšati skupen življenjski prostor. Njihov cilj je predvsem ponovno povečati oz. ohraniti kupno moč regije. Razen tega Malcantone tesno sodeluje z obema sosednjima regijama: Val di Lugano (21 občin) in Valle di Muggio (9 občin).

Na skupščini članov, ki je bila v petek popoldan, so bili sprejeti zaključni račun za l. 2005, proračun za l. 2007, načrtovane dejavnosti in predelano besedilo pravilnika uredbe o plačevanju članarine in drugih prispevkov. V pravilniku je bil črtan del, ki govori o pristopnini, ki jo je treba plačati v pristopnem letu. Poleg tega je bila višina članarine prilagojena tako, da predvsem manjše občine plačujejo nižji znesek. Dominik Siegrist je predstavil osnutek za oblikovanje strategije usmeritev delovanja. Težišče skupščine je bilo na projektu DYNALP² (gl. članek na str. 3 + 4). Še posebej je bilo razveseljivo veliko število novih članov, ki so podrobneje predstavljene na str. 6 - 11.

Seveda konference ne bi bilo brez družabnega dela. Naj bo to naključje ali ne - v teh dneh je bilo kar nekaj priložnosti za slanje: 30 let regije Malcantone, 100 let pridelovanja merlota v Malcantoneju, praznik

kostanjev. Še zlasti živahno so se udeleženci konference družili in navezovali nove stike na sprejemu v petek zvečer in na ekskurziji v soboto, ki je potekala pod geslom „Vino in kostanji“.

DYNALP – končna bilanca?

**Ured. - Projekt Evropske unije DYNALP, za kate-
rega so bila sredstva zagotovljena iz programa
Interreg III B „Alpine Space“, se je zaključil. Tri
leta dela, 50 različnih pilotnih akcij občin oz. re-
gij, ki so obravnavale enega od štirih protokolov
o izvajanju Alpske konvencije (hribovsko kmetijst-
vo, turizem, varstvo narave in urejanje krajine
ter trajnostni razvoj in urejanje prostora), zaključna konferenca, zaključno poročilo ... pa je šlo dejansko samo za to?**

Seveda ne, pa tudi bilance našega projektnega dela ne želimo napraviti v smislu „tukaj plus, tam minus“. Če pogledamo zadnja tri leta, nato pa še današnji položaj Omrežja občin „Povezanost v Alpah“, ki je tudi sprožilo pobudo za ta projekt, lahko ugotovimo naslednje: poleg včasih zelo mukotrpnega premagovanja birokratskih ovir, ki jih je postavljala zlasti EU, je Omrežje občin v tem procesu vendarle veliko pridobilo. Razloge za izredno povečanje števila novih članic je iskati večinoma v projektu DYNALP. Ne glede na to je bilo v obliki pilotnih akcij izvedenih še 50 primerov dobre prakse uresničevanja Alpske konvencije. Največji dosežek je bila ugotovitev, da je najuspešnejša izmenjava izkušenj in informacij na transnacionalni ravni v okviru tematskih delavnic, ki smo si jih zamislili sami. S tovrstnim modelom organiziranja delavnic bomo seveda nadaljevali: uvodna predavanja, ogledi projektov na licu mesta, delovne skupine za obravnavo določenih področij. Dejstvo, da se že izvaja nadaljevalni projekt, tj. DYNALP², je prav tako dokaz, da ima naše delovanje v zadnjih treh

letih trajnostni učinek.

Zaključna konferenca je bila maja 2006

Zaključna konferenca DYNALP je potekala v času, ko se je večina pilotnih akcij že končala. Da bi bila prireditelj za udeležence čim bolj informativna, smo izkoristili možnost in sodelovali na letni konferenci, ki jo je imela CIPRA International od 18. do 20. 5. 2006 v Bad Hindelangu v Nemčiji. Tema se je glasila „Podnebje - spremembe - Alpe: turizem in prostorsko načrtovanje pod vremenskim stresom“ in je bila zanimiva in pomembna zlasti za občine, ki se neposredno ukvarjajo s posledicami podnebnih sprememb. Poleg „tržnice projektov“, kjer je bilo poleg primerov dobre prakse in različnih strategij prilagajanja podnebnim spremembam na področju naravnih nesreč, turizma in zmanjševanja emisij CO₂ na plakatih predstavljenih vseh 50 pilotnih akcij DYNALP, sta bila velikega zanimanja deležna zlasti predstavitelj in informacije o nadaljevalnem projektu DYNALP².

Povzetek

Izvedba projekta je bila uspešna, a kljub temu bo treba v prihodnje paziti, v kolikšni meri so programi EU za izvajanje projektov z občinami oziroma regijami v vlogi partnerjev sploh primerni.

Število članic Omrežja občin narašča

Ured. – Število novih članic Omrežja občin narašča zelo hitro. Na seji predsedstva 6. 10. 2006 v švicarskem kraju Ponte Tresa je bilo tako sprejetih kar

18 novih članic s skupno 53 občinami. Nove članice predstavljamo na naslednjih straneh.

Novi člani v Avstrija

Regija Narodni park Apneniške Alpe

Št. občin: 12
Št. prebivalcev: 28.527
Površina: 656 km²
Nadmorska višina: 433 m

Od 17 občin, ki razprostirajo okoli Narodnega parka Apneniške Alpe v jugovzhodni Gornji Avstriji, se je regiji pridružilo 12 občin. Medtem ko regijo na jugovzhodu sestavljajo pretežno podeželska naselja izrazito agrarnega značaja, sta na jugozahodnem delu zelo pomembni dejavnosti letni in zimski turizem. Proti severu je veliko majhnih in srednje velikih podjetij, industrijskih obratov in predelovalnih podjetij, pomembna panoga je tudi poljedelstvo. V središču regije so obširna, večinoma neposeljena območja, ki tvorijo narodni park. Ekološki turizem okrog parka se nepretrgoma širi. V kmetijstvu so pomembne dejavnosti kmečki turizem, neposredno trženje, mobilizacija rezerv biomase, pridelava mleka in govedine, ohranjanje travniških sadovnjakov in ekološko kmetijstvo. Problematično je zaraščanje krajine z gozdom, z njim pa negativni vplivi na turizem in kakovost življenja; izziv sta ohranjanje funkcijske sposobnosti podeželskega prostora in odseljevanje iz obrobni občin. Naravne nesreče, zlasti poplave, so stalna nevarnost, ki se zaradi podnebnih sprememb le še povečuje. Po drugi strani pa ravno velike zaloge vode in neokrnjeni naravni prostor obetajo precejšnje razvojne možnosti.

Regija narodnega parka, ki se je šele začela razvijati, kaže ugodne možnosti za prihodnost in za oblikovanje nove identitete ter ponuja priložnost za razvoj na vseh področjih življenja v regiji.

Felix FöBleitner, dipl. inž.

Ludesch

Št. prebivalcev: 3.276
Površina: 11,25 km²
Nadmorska višina: 550 - 1.100 m

V občini imajo veliko vlogo senožeti in mokrotni travniki, za katere je značilna flora evropskega pomena (območje Natura 2000). Na tem območju je 29 kmečkih gospodarstev, katerih osrednja gospodarska panoga je živinoreja. Še pred nekaj desetletji je prevladovalo zelenjadarstvo –takrat so Ludeschu pravili celo „walgauska solatna skleda“.

Načrt namembnosti površin varuje kmetijstvo in ekološka območja, obenem pa nudi možnosti za razvoj majhnih in srednje velikih obrtnih podjetij, ki štejejo trenutno 598 delovnih mest. Ker je načrtovano, da si bodo podjetja za sedež izbrala območje občine, se bo v prihodnjih dveh letih število zaposlenih povečalo na skorajda 700. Lokacija obrtno-poslovne cone je na območju železniške proge, zaradi česar je

mogoče zmanjšati obremenitve zaradi prometa.

Občina je vodilna s pobudami za varčno rabo energije in obnovljivih virov energije. Cilje številnih ekskurzij in obenem vodnik na področju oskrbe in nege je socialni center, kjer se ambulantni oddelek s kadri in dejavnostmi v centru prepleta z oddelkom, kjer se kratkoročno izvajajo storitve socialne oskrbe za bolne in starejše. V občini se trenutno ukvarjajo z izdelavo i izvajanjem načrta upravljanja območij Natura 2000 in projektom mobilnosti „Ludesch Mobil“.

Anton Zech

Regija Stand Montafon

Št. občin: 10
 Št. prebivalcev: 18.802
 Površina: 563 km²
 Nadmorska višina: 769 m

Najjužnejša vorarlberška dolina Montafon se odlikuje po lepoti krajine in nekaterih drugih posebnostih. Deset občin je že od srednjega veka dalje povezanih v Montafonu, ki je danes močan regionalni menedžment s številnimi nalogami. Sprva revna regija je v zadnjih desetletjih zaradi turizma doživela velik gospodarski razmah. Intenziven turizem (pribl. 2 mio. nočitev letno) prinaša s seboj tudi težave: zlasti obremenjevanje okolja zaradi prometa. Projekt o prihodnjem razvoju Montafona bo zato poskusil odgovoriti na izzive prihodnjih let. V širše zasnovanem procesu je bila izdelana tudi strategija usmeritve delovanja, opredeljeni so bili tudi številni konkretni zaključni projekti.

K obvladovanju nalog, ki občino še čakajo, naj bi prav tako pripomoglo povezovanje z drugimi regijami - ne nazadnje velja to tudi za pristop k Omrežju občin.

Andreas Neuhauser

Nenzing

Št. prebivalcev: 6.017
 Površina: 110 km²
 Nadmorska višina: 530 m

Nenzing leži sredi Walgaua in je s 110 km² površine četrta največja vorarlberška občina. Poleg vaškega središča spadajo k Nenzingu še Beschling, Latz, Gurtis, Heimat, Motten, Mariex, Roßnis, Halden in Rungeletsch.

Ekonomski obstoj so prebivalcem nekdaj zagotavljali planšarstvo, živinoreja, lov in raba lesa ter obrt, danes pa tistim, ki živijo na te regije, zagotavljajo delovna mesta številna obrtna, trgovska in industrijska podjetja. Prebivalci in turisti imajo na razpolago vrsto možnosti za športne in priložne dejavnosti, saj je v kraju oz. njegovi okolici veliko športnih objektov in infrastrukture (pokrita teniška igrišča, igrišča na prostem, vlečnice, pešpoti, proge za gorsko kolesarjenje, kopališče na prostem, kolesarske poti, nogometna igrišča, drsališče). Nočitvene zmogljivosti v kraju ponujajo gostišča, počitniška stanovanja in kamp.

Občina Nenzing

Sulzberg

Št. prebivalcev: 1.800
 Površina: 23 km²
 Nadmorska višina: 1.015 m

Sulzberg je k Omrežju občin pristopil kot član vorderwaldske regije. Gre značilno razloženo naselje severno od Vorarlberga, kjer meji na nemško pokrajino Allgäu. Najpomembnejši viri zaslužka so kmetijstvo, trgovina, domača in umetnostna obrt ter turizem. Okoli 40 malih in srednjih podjetij skrbi kakovostno življenje v vasi. Sulzberg pa nudi tudi ugodne pogoje za gospodarjenje s travinjem in s tem mlekarstvo in govedorejo. Mleko predelujejo na vaški planšariji.

Občina je v zadnjih desetletjih zgradila tudi sodobno infrastrukturo: eden takih objektov je Hiša pri Marijini lipi, kjer so svoje prostore našli mladi in starejši, tukaj je mladinsko središče in prireditvena dvorana. Hiša je postala kraj, kjer se odvijajo kulturne in družabne prireditve.

Občina Sulzberg

Werfenweng

Št. prebivalcev: 828
 Površina: 45 km²
 Nadmorska višina: 902

Poglavitna vira zaslužka sta turizem in kmetijstvo. Leta 1996 je bil Werfenweng izbran za avstrijski kraj, ki se odlikuje po svojem vzornem delovanju na področju trajnostne mobilnosti oz. turizma brez avtomobila. Občina se je tako glede njenega splošnega vodila razvoja in načina življenja kot tudi glede svoje umestitve v turizem že zapisala trajnostnemu razvoju, zato tudi želi spremeniti ravnanje ljudi na področju mobilnosti in oskrbo z energijo usmerjati po ekoloških vidikih. Posebno vrednost ima visoka stopnja pripravljenosti domačega prebivalstva, da sprejmejo vse ukrepe, s katerimi v občini izvajajo zastavljene trajnostne cilje. 38 werfenwengskih prenočitvenih obratov se je združilo v projektu „Počitnice brez avtomobila“ (SAMO) in tako predstavilo, kaj ponuja na tem področju - nadpovprečna stopnja rasti števila nočitev dokazuje, da je bila odločitev za to pot pravilna.

Tudi glede

oskrbe z energijo ima Werfenweng v ekološkem pogledu pionirsko vlogo: sončni stolp je namenjen proizvodnji električne energije za park vozil na električni pogon. V občini pa obratuje tudi ena največjih fotovoltaičnih elektrarn v Avstriji s kapacitetami pribl. 3,2 MW letno, kar ustreza letnim potrebam po energiji pribl.

230 stanovanj. V prihodnje naj bi se z energijo iz centralne elektrarne na biomaso oskrbovalo tudi središče Werfenwenga.

Občina Werfenweng

Novi člani v Svica

Reichenbach v dolini Kandertal

Št. prebivalcev: 3.387
Površina: 127 km²
Nadmorska višina: 700 m

Reichenbach v dolini Kandertal leži na območju regije Berner Oberland južno od Thunskega jezera ob železniški alpski transversali Bern – Lötschberg – Simplon – Milano. Širše območje, ki vključuje tudi druge kraje, in sicer Frutigen, Adelboden in Kandersteg, ima pri ljudeh, ki iščejo počitek, pohodnikih, kolesarjih in ljubiteljih zimskih športov veliko veljavo. Znana je tudi dolina Kiental, kjer najdemo na planini Griesalp številne krajinske in naravne vrednote.

Poleg živahne kmetijske dejavnosti je občina tudi sedež številnih podjetij visoke tehnologije, ki prebivalstvu zagotavljajo delovna mesta. Od leta 2005 dalje je Reichenbach poleg še 25 občin z območja kantonov Bern in Valais/Wallis vpisan v seznam svetovne dediščine Jungfrau - Aletsch - Bietschhorn.

Peter Marty

Sent (Graubünden)

Št. prebivalcev: 890
Površina: 112 km²
Nadmorska višina: 1.440 m

Sent v Spodnjem Engadinu je poleg Tschlina drugi „član“ iz te regije. Leži na sončni terasi, na severu meji z Avstrijo, na jugu pa Italijo. Poleg hiš v tradicionalnem engadinskem slogu so v vasi številne zgradbe, na katerih se poznajo značilni vplivi tujih arhitektur, Veöino od njih so zgradili priseljenci, ki so si v tujini služili kruh kot podjetniki, lastniki kavarn in slaščičarji in si hoteli doma zgraditi dom za stara leta. Včasih je bil v Spodnjem Engadinu glavni vir dohodka v kmetijstvu poljedelstvo. Kjer je bilo to mogoče, so nastale terase, ki so jih uporabljali za obdelovalno površino. O tem še danes priča prekrasna terasasta krajina.

Peter Marty

Novi člani v Nemčija

Občine iz regije Naravni park Allgäu

Št. občin: 5 (Oberstaufen kot samostojna članica)
Št. prebivalcev: 29.520
Površina: 343,50 km²
Nadmorska višina: 836 m

Šest nemških občin iz jugozahodnega dela Zgornjega Allgäua in sedem avstrijskih občin iz regija Vorderwald se je združilo v Naravni park Nagelfluhkette, ki bo uradno ustanovljen leta 2007. Vodilno vlogo pri vzpostavitvi naravnega parka ima trg Oberstaufen, ki je sicer tudi ustanovni član Omrežja občin Povezanost v Alpah. Štiri občine - Balderschwang, Blaichach, Bolsterlang in Obermaiselstein - ter nemško mesto Immenstadt so k Omrežju pristopili kot regija. Oberstaufen ostaja še naprej samostojna članica. Z gospodarskega vidika so najpomembnejša področja v teh krajih turizem in proizvodna obrt. Pomembno vlogo igra planšarstvo, saj je na tem območju več kot 330 planin. V naravnem

parku, ki obsega predvsem gorsko območje, je več kot 50 % površin razglašeni za krajinsko in naravovarstveno območje.

Thomas Probst

Ammergauske Alpe

Št. občin: 6
Št. prebivalcev: 12.758
Površina: 160,50 km²
Nadmorska višina: 850 m

Ustanovitvena članica občina Oberammergau, sicer svetovno znan kraj zaradi pasijonskih iger, je avgusta 2004 s sosednjimi občinami Unterammergau, Ettal, Bad Kohlgrub, Saulgrub in Bad Bayersoien ustanovilo podjetje „Ammergauer Alpen GmbH“.

Skupni cilj regije, ki leži na severnem alpskem robu v zgornjebavarskem okraju Garmisch-Partenkirchen, je povezati trženje turističnih destinacij in regionalnih proizvodov. Licenčna krovna blagovna znamka „Ammergauske Alpe“ je v enaki meri znamka turistične destinacije kakor tudi znamka kakovosti za regionalne proizvode in storitve. Prvi nosilec znamke kakovosti je sirarna, ki je prevzela vodilno vlogo ne le v proizvodnji, ponudbi in organizacijski obliki, temveč tudi glede nege kulturne krajine. Velik del regije leži na območju „Ammergebirge“, ki je največji naravni rezervat na Bavarskem in za katero sta značilni ohranjena naravna podoba in slaba dostopnost.

Thomas Probst

Grainau

Št. prebivalcev: 3.700
Površina: 49km²
Nadmorska višina: 750 m

Grainau v okrožju Garmisch-Partenkirchna na Zgornjem Bavarskem leži ob vznožju 2962 metrov visoke gore Zugspitze, ki je najvišja gora v Nemčiji. Okoli 4500 tujskih postelj in okoli 600.000 nočitev letno

ponazarja, kako zelo pomemben je turizem za ta kraj. Poleg Zugspitze so najpomembnejše krajinske in turistične znamenitosti še jezera Eibsee in Badersee ter soteska Höllentalklamm. V okviru projekta DYNALP je Grainau za svojo spletno stran pripravil 3D vizualizacijo mrežo lokalnih poti in tekaških prog, gostitelje, načine prihoda v kraj, možnosti parkiranja itd., kar turistom omogoča, da vnaprej načrtujejo svojo dopust in prihod v kraj.

Thomas Probst

Sonthofen

Št. prebivalcev: 21.250
Površina: 46,50 km²
Nadmorska višina: 735 - 1.050 m

Sonthofen, klimatsko zdravilišče in alpsko mesto leta 2005, leži v regiji Oberallgäu in je kot središče deželnega okraja pomembno stičišče številnih infrastrukturnih objektov. Mesto razpolaga s 3.800 turističnimi posteljami in kampom, ki goste sprejme tudi v zimskem času, je pa tudi eno večjih turističnih krajev v regiji Allgäu.

Dosledno urbanistično načrtovanje in izvajanje oblikovalskih ukrepov so vzrok, da je podoba mesta moderna, s priljubljeno cono za pešce. Iz središča mesta je do naravnega rezervata Allgäuske Visoke Alpe urejena tudi doživljajska pot Alpskega mesta leta.

Najpomembnejši vidiki okoljske politike, ki jo uresničuje mesto, so mestno središče brez avtomobilskega prometa, ki je povezano z mestnim in regionalnim prometnim omrežjem, gradnja toplarne na lesne sekance s sistemom daljinskega ogrevanja in lastno podjetje za oskrbo z energijo, ki jo proizvedejo v tamkajšnji hidroelektrarni.

Manfred Maier

Novi člani v Francija

Le Sappey-en-Chartreuse

Št. prebivalcev: 1.000
Površina: 15 km²
Nadmorska višina : 950 - 1.350 m

Le Sappey, ki leži ob vhodu v Grenoble in regijski park Chartreuse, je prava mešanica urbanega in podeželskega. Izziv za občinsko upravo predstavlja ohranitev krajine in narave, spodbujanje ustvarjanja vrednosti na regionalni ravni ter iskanje prednosti v dejstvu, da kraj leži v bližini mesta. Za Le Sappey so značilni dnevni turizem in stanovanja dnevnih migrantov.

Da pa se občina ne bi popolnoma spremenila v „spalno naselje“, se je v okviru celostnega razvoja občine pred kratki začel izvajati projekt preoblikovanja

središča kraja. Najpomembnejši ukrepi so pri tem razvijanje novih modelov gradnje v mestu ob upoštevanju socialnih vidikov in okoljskih meril ter spodbujanje ustvarjanja vrednosti na regionalni ravni.

Guillaume Landry

Občine iz regije Vercors

Št. občin: 2
Št. prebivalcev: 4.397
Površina: 106,50 km²
Nadmorska višina: 1.050 - 2.285 m

V regijskem parku Vercors sta Villard-de-Lans in Corrençon-en-Vercors sklenila, da bosta uresničevala Alpsko konvencijo in tako izboljšala kakovost življenja.

Villard je glavna znamenitost Vercorsa. V gospodarskem smislu so najpomembnejši zdraviliški, poletni in zimski turizem. Pri razvoju mesta je treba upoštevati socialne potrebe vseh prebivalcev in kakovost okolja ter pri tem paziti, da se ne izgubi podoba, značilna za majhna mesta.

Na robu naravnega rezervata Hauts-Plateaux leži Corrençon, kjer sta glavni panogi živinoreja in gozdarstvo, v manjši meri tudi turizem. „Majhna vasica na koncu sveta“ uresničuje projekt „Doživljajmo občino drugače“, poleg tega pa namerava občina razviti tudi zasnovano razvoja prometa.

Obe občini trenutno skupaj izvajata projekt na področju trajnostne mobilnosti.

Guillaume Landry

Novi člani v Italija

Brentonico

Št. prebivalcev: 3.782
površina: 62,70 km²
Nadmorska višina: 500 – 2.070 m

Brentonico leži na visoki planoti v dolini reke Sor-na med Gardskim jezerom in Vallagarino s pogledom na Gardsko jezero, Padsko nižino, Dolomite in Alpe. Nekdaj so to območje zaradi povezovalnih poti,

ki so pogosto potekale prek njega, ljudje radi uporabljali in se s tem izognili prečkanju močvirnate doline reke Adiže. Največji razcvet je območje doživelo v srednjem veku. Zgodovinski videz kraja lahko opazimo še danes: preprosto grajene hiše se izmenjujejo z elegantnimi gosposkimi zgradbami.

Po drugi svetovni vojni se je poleg kmetijstva razvil tudi turizem. Območje Brentonica, predvsem predel okrog gore Baldo, je po vsej Italiji poznano zaradi bogate flore. Od različnih dejavnosti na področju

varstva okolja in narave v občini je treba omeniti zlasti prireditve „Domenica senza traffico sul Monte Baldo“ (Nedelja brez avtomobila na gori Baldo), ki je namenjena ozaveščanju domačinov in turistov o odgovornem ravnanju z naravo in okoljem.

Marcella Morandini

Bardonecchia

Št. prebivalcev: 3.074
Površina: 135 km²
Nadmorska višina: 1.312 m

Visokogorska občina Bardonecchia leži sredi osončene kotline v zgornjem delu doline Susa na meji s Francijo. Tukaj je izhodišče za 140 km smučarskih prog in 17 km tekaških stez. Občino poleg središča sestavljajo zaselki Les Arnaud, Melezet, Millaures in Rochemolles.

Najpomembnejša panoga je s 3.200 turističnimi posteljami turizem, ki poleg smučarskega obsega še izletniški in poletni turizem. Za podobo občine so značilni trije elementi: kamen, voda in les, kar se

odraža v okoliškem skalovju, kamnitih hišah, cerkvenih zvonikih, malih alpskih jezerih, potokih, snegu, gozdovih in različnih elementih lesne gradnje.

Francesco Pastorelli

Novi člani v Slovenija

Kamnik

Št. prebivalcev: 27.044
Površina: 26,6 km²
Nadmorska višina: 390 m

Kamnik se v pisnih virih prvič omenja l. 1143 in 1147, njegovi prebivalci pa od l. 1220 dalje. Takrat je bil Kamnik središče obširne kranjske posesti bavarske plemiške družine - grofov Andeških.

Danes je Kamnik kulturno in upravno središče občine, ki leži v severovzhodnem delu osrednje Slo-

venije. Vodilne gospodarske panoge so predelovalna industrija, trgovinska in storitvena dejavnost ter gastronomija. Turistično ponudbo Kamnika sestavljajo predvsem naravne znamenitosti, staro mestno jedro in kulturne prireditve.

Le nekaj kilometrov od Kamnika je čudovit park Arboretum Volčji Potok, ki se razteza vzdolž rek v krajini gozdov in ribnikov na območju občine Volčji Potok.

Občina Kamnik

Iz naših občin: Francija

Iz Vercorsa v Werfenweng trajnostna mobilnost razgibala francoske občine

V francoskem gorskem svetu politiki sicer radi govorijo o „trajnostni mobilnosti“, vendar pa samo govorjenje ne zadostuje. Zato so se odločili poiskati ideje, kako obiskovalcem ponuditi nove oblike traj-

nostne mobilnosti. Iskanju „zaklada“ se je priključilo tudi Omrežje občin in 24. junija v francoskem kraju Venosc organiziralo srečanje na temo mobilnosti. Srečanja so se udeležili tudi gostje iz Avstrije in Švice.

A poslušanje zgodb iz daljnih dežel ni dovolj. Skupaj s koordinatorko Omrežja občin „Povezanost v Alpah“ se je 15 predstavnikov iz krajev Villard-de-Lans in Corrençon odpravilo prek Alp na obisk druge čla-

nice Omrežja: avstrijski Werfenweng, ki je postal znan zaradi svojih dejavnosti na področju trajnostne mobilnosti.

Po vrnitvi v Vercors se maloštevilna skupina, sestavljena iz politikov in občinskih delavcev, sedaj priz-

adeva izpeljati lasten projekt, s pomočjo katerega naj bi nekega dne tudi v Vercorsu gostom ponudili „počitnice brez avtomobila“.

Claire Simon

Iz naših občin: Svica

Delovanje društva „Povezanost v Alpah Švica“

Društvo „Povezanost v Alpah - Švica“ prejme vsako leto od Zveznega urada za prostorski razvoj (ARE) sredstva, ki mu bodo omogočila, da si organizira lastno pisarno oziroma sekretariat. L. 2006 je ARE švicarskemu društvu namenil 80.000 CHF.

V oceni delovanja društva, ki je bila opravljena l. 2003, je bilo ugotovljeno, da ima to večinoma pozitivne učinke. Kljub temu naj bi se v letu 2006 na pobudo Zveznega urada za prostorski razvoj švicarske članice v razpravi opredelile o nadaljnjem vsebinskem

in finančnem sodelovanju ARE z društvom. V okviru skupščine švicarskih članic in mednarodne letne konference Omrežja v kraju Ponte Tresa (Malcantone) je 5. oktobra 2006 potekala celodnevna delavnica, ki so se je udeležili predstavniki Zveznega urada za prostorski razvoj in članic omenjenega društva. Cilji društva in sekretariata so bili naslednji:

- zagotoviti nadaljnje vsebinsko in finančno sodelovanje Zveznega urada za prostorski razvoj
- okrepiti ozaveščenost članic za interese švicarskega društva,
- seznaniti javnost s cilji in učinki društva.

Delavnice se je udeležilo 30 oseb (17 od skupno 23 članic), med drugim tudi g. rainer Siegele, predsednik mednarodnega Omrežja občin. Med predsednikom Zveznega urada za prostorski razvoj Pierre-Alainom Rumleyjem in prisotnimi se je razvila poglobljena razprava, v kateri so bila izražena različna mnenja. Na koncu je Pierre-Alain Rumley zagotovil, da bo urad finančno švicarsko društvo podprl tudi v prihodnje leto (s pridržkom kreditnega okvira zveznega parlamenta). Švicarska občinska mreža je bila pozvana k intenzivnejšemu seznanjanju javnosti s svojimi dejavnostmi in delovanjem. Društvo je v ta namen ustanovilo tudi interno delovno skupino. Mandat za sekretariat se bo zaenkrat iztekel sredi l. 2007, ko bo naslednja skupščina članic.

Peter Marty

Iz naših občin: Italija

Massello – majhna, a zelo dejavna občina

Ta manjši kraj, ki šteje le 68 prebivalcev, se je zadnja leta z velikim navdušenjem in tudi velikimi sredstvi lotil izvajanja projekta „P.O.E.MA“: gre za integracijo več projektnih modulov v skupni projekt „Massello - turistična ekooaza“. Vsi moduli so med seboj logično povezani, kot poglavja v knjigi.

Ukrepi v okviru projekta P.O.E.MA, ki izhajajo iz smernic Agende 21 in Alpske konvencije, so med drugim naslednji:

- l. 2005 je bil urejena hiša za goste, ki se uporablja tudi v didaktične in kulturne namene;
- zgrajena je bila za okolje sprejemljiva gozdna proga

- za tek na smučeh, ki se jo lahko uporablja pozimi in poleti;
- za študente veterine je bilo urejeno univerzitetno središče na prostem;
- trenutno se ustanavlja botanični vrt;
- obnavljajo se pešpoti;
- ponovno so se začeli uporabljati nekateri stari mlini;

- pridobljen je certifikat o trajnostnem gospodarjenju z domačimi gozdovi (PEFC),
- del občinskega ozemlja je bil razglašen za posebno varstveno območje.

Francesco Pastorelli

Iz naših občin: Avstrija

Letna konferenca avstrijskega združenja v Mollnu

9. in 10. junija 2006 je v Mollnu (Narodni park Apneniške Alpe, Gornja Avstrija) potekala letna konferenca avstrijske „podružnice“ našega združenja „Povezanost v Alpah – Avstrija“.

Poleg poročila o stanju pri izvajanju projekta DYNALP in predstavitve projekta DYNALP, ki ga izvajajo občine z območja narodnega parka, sta bila na delavnici izdelana srednjeročna strategija delovanja avstrijske mreže občin in določen način uporabe subvencijskih sredstev, ki jih dodeljuje zvezna vlada (l. 2006 je bilo to 5.000 EUR, l. 2007 pa 10.000 EUR). Pri tem gre za pridobivanje novih članic in za vključevanje dežel in zveze v financiranje in izvajanje skupnih projektov in drugih aktivnosti.

Na dnevnem redu so bile tudi volitve predsedstva in sprememba statuta, predstavljen pa je bil tudi nadaljevalni projekt DYNALP². Zanimiv program konference so udeleženci zaokrožili z ekskurzijo v narodni park.

IX. alpska konferenca novembra 2006 v Alpbachu (A)

V okviru priprav na IX. zasedanje okoljskih ministrov alpskih držav je bilo organizirano tudi neformalno srečanje, kjer so si predstavniki gorskih območij lahko izmenjali, kakšno bo njihovo nadaljnje sodelovanje na področju trajnostnega razvoja. Omrežje občin Povezanost v Alpah je zastopal naš predsednik. Udeleženci srečanja so navdušili predvsem raznovrstni projekti našega združenja.

Kot še posebej razveseljivo lahko označimo dejstvo, da je poleg Avstrije, Lihtenštajna, Nemčije in Slovenije vse protokole ratificirala tudi Francija, medtem ko je Evropska unija ratificirala štiri protokole (hribovsko

kmetijstvo, varstvo tal, turizem in energija). Alpska konvencija ima sedaj še večjo težo.

Na Alpski konferenci je bila sprejeta Deklaracija iz Alpbacha, s katero so udeleženci izrazili zaskrbljenost zaradi podnebnih sprememb, ki jih lahko že občutimo in ki so še posebej problematične zlasti za alpski prostor. Udeleženci od alpskih držav in EU zahtevajo tudi sprejem ustreznih ukrepov za preprečevanje emisij toplogrednih plinov, kot so npr:

- izboljšanje energijske učinkovitosti,
- krepitev materialne in energetske rabe domačih obnovljivih virov,
- ukrepi za okolju prijaznejši razvoj prometa,

- spodbujanje metod kmetijskega obdelovanja, ki povzročajo malo toplogrednih plinov,
- spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

Zavedajoč se dejstva, da se je podnebje že začelo spreminjati, podpisniki deklaracije zahtevajo oblikovanje prilagoditvenih strategij, kot so:

- paket ukrepov za še posebej prizadete gospodarske panoge (kmetijstvo, gozdarstvo, turizem in promet),
- integrirano obvladovanje tveganj zaradi preventivnih razlogov in kot odziv na naravne nesreče, ki jih je pričakovati v večji meri,
- spodbujanje poznavanja naravnih nesreč,

- varstvo in obnavljanje gorskega gozda,
- strategije za prilagajanje spremembam v vodni bilanci (sušna obdobja – obdobja ekstremnih padavin).

Pri imenovanju generalnega sekretarja so na dan spet prišli različni interesi posameznih držav članic. Po temeljiti razpravi so ministri dosegli soglasje in generalni sekretar je postal Marco Onida iz Italije, Regula Imhof iz Švice pa njegova namestnica. Novemu vodstvu želimo veliko uspeha in se veselimo dobrega sodelovanja.

Na področju prebivalstva in kulture, ki je po našem mnenju zelo pomembno, je bilo po petih letih dela žal doseženo le soglasje o sprejemu deklaracije, ki ni tako zavezujoča, kot bi bil protokol.

Delovna skupina za zavarovana območja je bila priključena Stalnemu sekretariatu.

Zelo razveseljiva je bila tudi novica, da je Italija končno le poravnala svoje obveznosti v zvezi s financiranjem Stalnega sekretariata in njegovega delovanja. Ta bo lahko sedaj povečal število zaposlenih, kot je to bilo predvideno prvotno, in tudi učinkoviteje nastopal v javnosti.

Ob koncu zasedanja je Avstrija za naslednje dveletno obdobje predala Franciji.

Siegele Rainer

Za alpske občine od srednjeazijskih gorskih občin

Dragi predstavniki in predstavnice Omrežja občin Povezanost v Alpah,

ko smo bili letos aprila povabljeni na sejo Stalnega

odbora Alpske konvencije, se nam je ponudila priložnost, da smo na licu mesta spoznali nekatere segmente življenja v alpskih občinah in Omrežju občin Povezanost v Alpah.

Ko smo prispeli na alpsko območje, smo se najprej vprašali, kakšne težave neki imajo vsi ti kraji, kjer so tako prijazne hiše, lepo negovani travniki in hribovja, za katere se zdi, da so očiščeni in oprani.

V občinah Budoia (Italija) in Mäder (Avstrija) smo se nato kmalu lahko prepričali, da je bilo mogoče današnjo raven razvoja doseči le z veliko časa in truda, pa tudi s sodelovanjem med vlado in občinami. Žal vse to v Srednji Aziji še ne deluje dobro, čeprav bi ljudje sami lahko precej prispevali k pospešitvi tega procesa. V občinah smo tako videli številne primere pobud prebivalcev, ki so jih uresničili z navdušenjem in odločnostjo. Budoia in Mäder sta zato za nas uspešna primera iz prakse uresničevanja idej prebivalstva in s prebivalstvom. Še posebej zanimivo je bilo videti, kako med seboj sodelujejo starši in kmetje, ki šolski kuhinji dobavljajo

ekološko pridelane kmetijske pridelke oziroma živila. Zanimivo je bilo tudi neposredno trženje kmetijskih proizvodov in živinoreja v Budoi, pa tudi impresivno število projektov na področju energije v občini Mäder. Zelo aktualno vprašanje je za srednjeazijske gorske občine prav učinkovita raba energije, zato imajo tekoče oblike sodelovanja z alpskimi kraji, ki gredo v to smer, pomembno vlogo.

V povezavi, ki je nastala med Omrežjem občin Povezanost v Alpah in AGOCO, vidimo možnost krepitev zanimanja javnosti za gorska območja v najrazličnejših delih sveta. Tudi če so Alpe na področju trajnostnega razvoja že zelo daleč, pa jih je treba seveda varovati ravno tako kot druga gorska območja.

Zagotovo v tem procesu sodelovanja hitrih rezultatov ni enostavno doseči, vendar pa so bili prvi koraki z vzajemnimi obiski že storjeni.

Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti zlasti predsedniku Rainerju Siegeleju, podpredsedniku Antoniu Zambonu, sekretarki Elke Klien, vsem kmetom, ki so v alpskih občinah z nami delili svoje izkušnje, direktorju CIPRE International Andreasu Götzu in predstavnikom Stalnega sekretariata Alpske konvencije, ki so omogočili naše potovanje in izmenjavo med obema združenjema.

Išenbek Muzahodjev
Predsednik

Valerija Nikonova
Generalna sekretarka

Partnerstvo za učinkovito rabo energije

Prebivalci gorskih območij v Srednji Aziji porabijo 30-50 % vseh prihodkov gospodinjstva za stroške energije. Zasebne hiše in javne stavbe so redkokdaj izolirane, čeprav so zime v tem delu sveta lahko zelo mrzle.

Oskrba z električno energijo, premogom oziroma plinom ni zagotovljena, zato se pogosto uporabljajo ceneni in lahko dostopni viri energije, kot npr. kravji gnoj in les, kar je problematično z ekološkega vidika: pomanjkanje naravnega gnoja in nenadzorovano sekanje gozdov lahko vodita v razvrednotenje tal in sta moteči dejavniki v vodni bilanci ekosistema.

Proračun gospodinjstev na gorskih območjih v Srednje Azije je zelo nizek. Velik del gospodarskega življenja temelji na izmenjavi proizvodov. Pogost pojav je zadolženost.

Partnerstvo za učinkovito rabo energije

Ker želita doseči učinkovitejšo rabo energije, sta Omrežje občin Povezanost v Alpah in Zveza srednjeazijskih gorskih občin začela izvajati partnerski projekt v vaseh na gorskih območjih v Tadžikistanu, Kirgizistanu in Kazahstanu. Tako bodo občine članice lahko prispevale po 650 EUR za izvedbo izolacije stanovanjske hiše, pri čemer se bo uporabljal domač material, oziroma 400 EUR za gradnjo energijsko učinkovite peči.

Z izolacijo posameznih delov hiše bi bilo mogoče prihraniti 50 % energije, potrebne za ogrevanje, in

pri tem nastale stroške. Energijsko učinkovite peči akumulirajo toploto in s tem z manjšimi količinami kuriva omogočajo prijetno temperaturo v hiši, ki tudi traja dlje časa.

Projekt je konkreten odraz solidarnosti, prispeval pa bo tudi k trajnostnemu razvoju območja z omejenimi možnostmi za razvoj in izboljšanje življenjskih razmer tam živečih družin. Ne nazadnje ima zmanjševanje emisij CO₂ globalni pomen.

Izvedba izolacije in gradnja peči sta sestavni del procesa oblikovanja okoljske zavesti in priprave in uresničevanja energetske strategije v vaseh.

Katrin Haltmeier

Kontaktne informacije in več informacij:

CIPRA International,
Im Bretscha 22, 9494 Schaan/FL
T +423 237 40 30
E andreas.goetz@cipra.org

Skupaj smo močni - oblike regionalnega sodelovanja: 10. letna konferenca

Predsedstvo:

Rainer Siegele (Mäder/A), predsednik
Antonio Zambon (Budoia/I), podpredsednik
Daniel Hilti (Schaan/FL)
Walter Grath (Oberstaufen/D)
Jure Zerjav (Kranjska Gora/SLO)
Rudolf Lippuner (Grabs/CH)
Colette Patron (Gap/FL)

Impresum:

Izdajatelj in založnik: Gemeinde-Netzwerk „Allianz in den Alpen“ e.V. – Réseau de communes „Alliance dans les Alpes“ – Rete di comuni „Alleanza nelle Alpi“ – Omrežje občin „Povezanost v Alpah“: Rainer Siegele, Gemeindeamt Mäder, Alte Schulstr. 7, A-6841 Mäder, tel.: ++43/5523/52860-0, faks DW 20, e-pošta:

r.siegele@maeder.at, www.povezanostvalpah.org

Ur., Oblikovanje: Rainer Siegele, Elke Klien, Gabriele Greußing
Prevodi: francoščina – Breuß Christine; italijanščina - Gubetti Carlo, slovenščina Leskovic-Uršič Nataša

Fotografija: arhiv Omrežja; CIPRA International, občine Ludesch, Sonthofen, Werfenweng, Le Sappey-en-Chartreuse, Bardonecchia, Massello, Biosphärenpark Großwalsertal, Nationalpark Kalkalpen, Naturparkgemeinden Allgäu, Ammergauer Alpen, Vercors-Gemeinden

Tisk: Color-Druck, Götzis (A)

Celotna naklada: 2.000 izvodov

Tiskano na recikliranem tiskovnem in pisalnem papirju Cyclus-Recycling iz 100% starega papirja, ki ustreza zahtevam avstrijskega ekološkega znaka, Nordic Ecolabel.